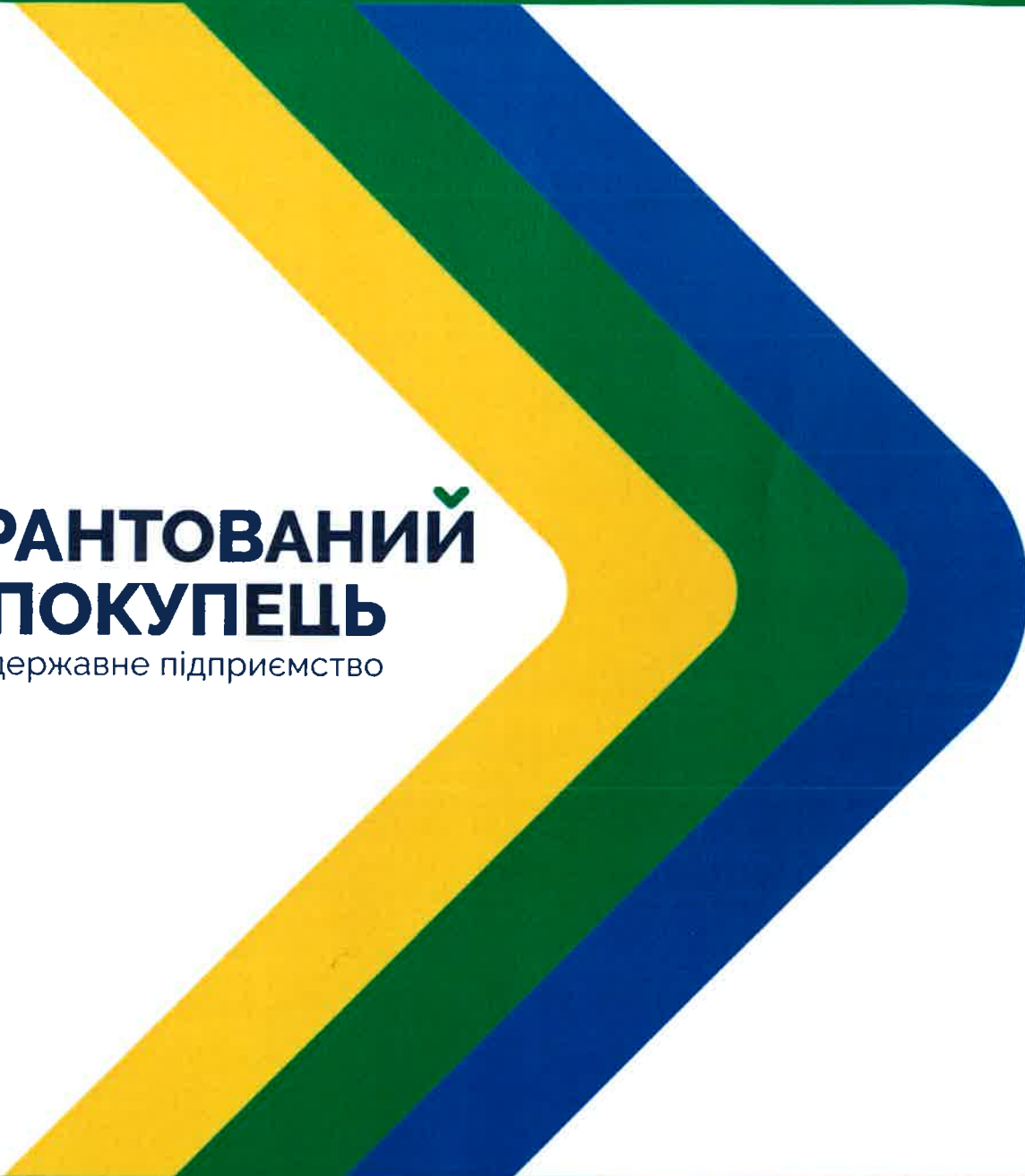


# ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

---



**ГАРАНТОВАНИЙ  
ПОКУПЕЦЬ**  
державне підприємство

---

**2021**



## ЗМІСТ

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства.....	3
2. Результати діяльності.....	5
3. Ліквідність та зобов'язання.....	29
4. Екологічні аспекти.....	30
5. Соціальні аспекти та кадрова політика.....	31
6. Ризики.....	34
7. Дослідження та інновації.....	36
8. Фінансові інвестиції.....	36
9. Перспективи розвитку.....	36
10. Клієнтоорієнтованість.....	37



## Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Державне підприємство «Гарантований покупець» (далі – ДП «Гарантований покупець» або Підприємство) засновано на державній власності з метою забезпечення купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (у разі використання гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим «зеленим» тарифом відповідно до законодавства, а також отримання прибутку від провадження господарської діяльності, забезпечення загальносуспільних інтересів в електроенергетичній галузі України, необхідних для задоволення інтересів громадян, суспільства і держави, та забезпечення сталого довгострокового розвитку електроенергетичної галузі і конкурентоспроможності національної економіки України.

Підприємство утворено 20.06.2019 на базі філії «Гарантований покупець» державного підприємства «Енергоринок» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 324 «Про утворення державних підприємств «Гарантований покупець» та «Оператор ринку» та є державним комерційним підприємством.

ДП «Гарантований покупець» діє відповідно до законодавства України, на підставі Статуту ДП «Гарантований покупець», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 455, згідно з ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 27.12.2017 № 1471, є юридичною особою, та підпорядковане Кабінету Міністрів України, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням.

Діяльність Підприємства унормована і регламентується Законом України «Про ринок електричної енергії», Законом України «Про альтернативні джерела енергії», постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 (зі змінами) «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим тарифом та за аукціонною ціною» (далі – Постанова 641), Правилами ринку затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (зі змінами), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (зі змінами), Положенням про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (зі змінами) (далі – Положення ПСО), іншими нормативно-правовими актами законодавства, відповідно до яких регулюється діяльність ринку електричної енергії.

Предметом діяльності Підприємства, крім купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії, є надання операторові системи передачі



електричної енергії послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Крім того, відповідно до Положення ПСО, Підприємство включено до переліку учасників ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії.

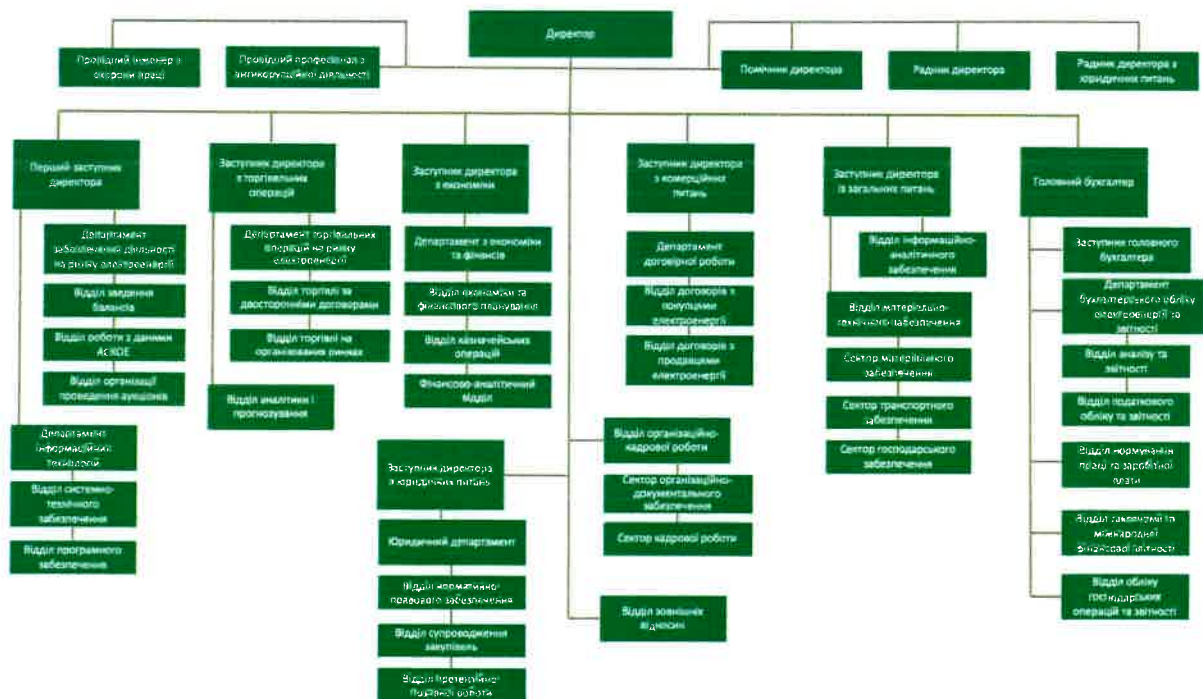
Отже, до спеціальних обов'язків, покладених на ДП «Гарантований покупець» належать:

- спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії;
- спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії.

ДП «Гарантований покупець» не належить до суб'єктів господарської діяльності, у власності та користуванні яких є об'єкти підвищеної небезпеки (відповідно до вимог Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»).

ДП «Гарантований покупець» не належить до містоутворюючих підприємств.

**Організаційна структура** ДП «Гарантований покупець» покликана забезпечити виконання всіх завдань покладених на Підприємство та має наступний вигляд:





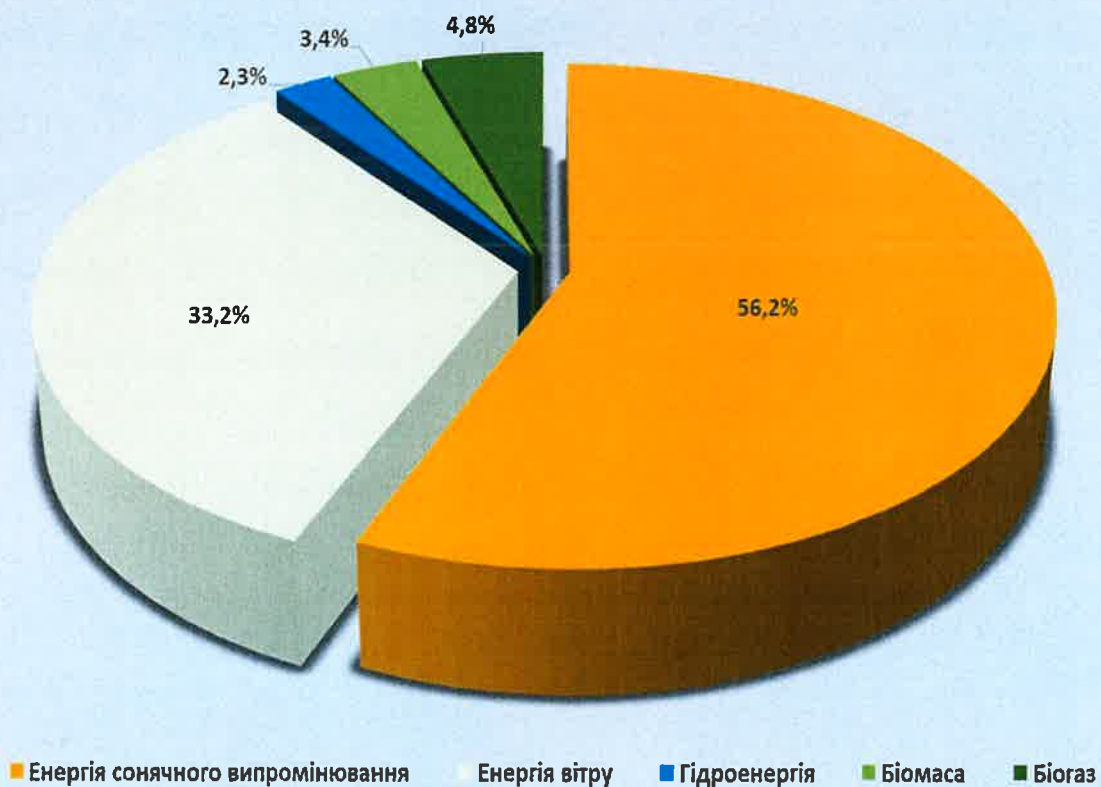
## Результати діяльності

### *Виконання ДП «Гарантований покупець» спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії*

За результатами 12 місяців 2021 року обсяг електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, купленої у суб'єктів господарювання, які входять до балансуєної групи ДП «Гарантований покупець» та яким встановлено «зелений» тариф, склав 11 435,6 тис.МВт·год, з яких:

- Енергія сонячного випромінювання – 6 430,2 тис.МВт·год;
- Енергія вітру – 3 797,3 тис.МВт·год;
- Гідроенергія – 267,4 тис.МВт·год, у т. ч.:
  - що виробляється мікрогідроелектростанціями – 27,5 тис.МВт·год;
  - що виробляється мінігідроелектростанціями – 107,0 тис.МВт·год;
  - що виробляється малими гідроелектростанціями – 132,9 тис.МВт·год;
- Біомаса – 338,1 тис.МВт·год;
- Біогаз – 552,6 тис.МВт·год.

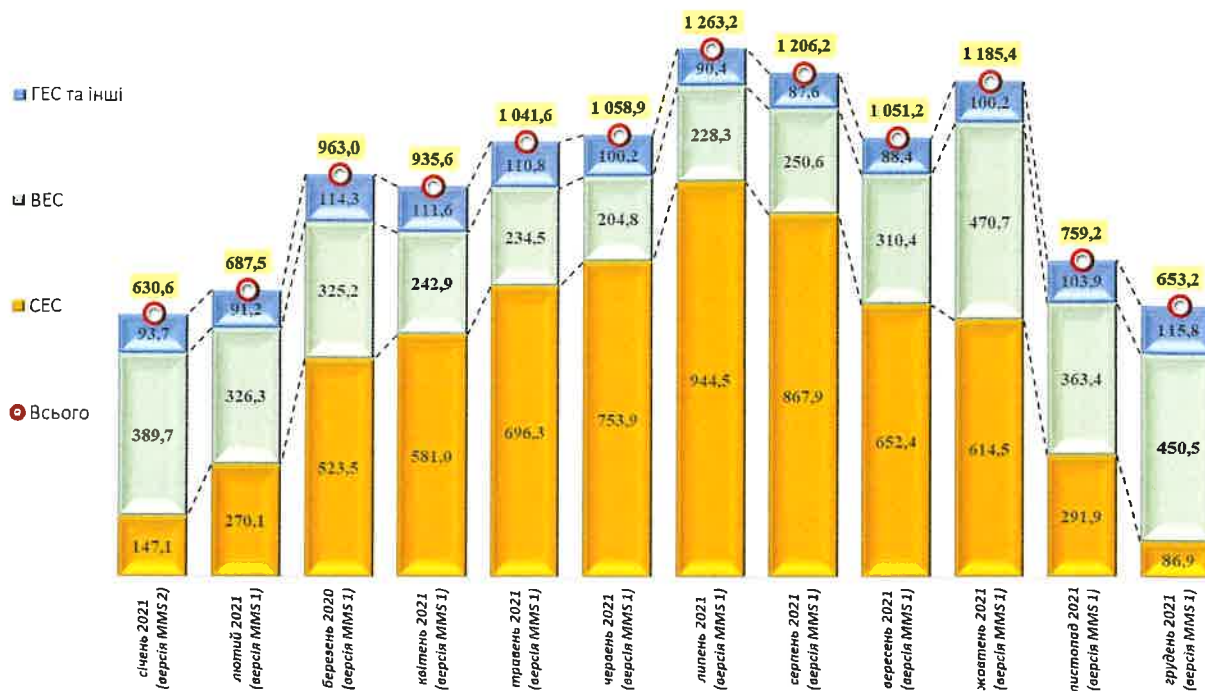
**Структура обсягів виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за січень - грудень 2021 року**







Динаміка сезонної зміни виробництва електроенергії з альтернативних джерел з січня 2021 по грудень 2021 року, тис. МВт·год



У грошовому виразі обсяг виробленої електричної енергії виробниками за «зеленим» тарифом склав 55 733,2 млн. грн (з ПДВ), з яких:

- Енергія сонячного випромінювання – 34 942,2 млн. грн (з ПДВ);
- Енергія вітру – 14 669,4 млн. грн (з ПДВ);
- Гідроенергія – 1 339,4 млн. грн (з ПДВ):
  - що виробляється мікрогідроелектростанціями – 184,6 млн. грн;
  - що виробляється мінігідроелектростанціями – 544,2 млн. грн;
  - що виробляється малими гідроелектростанціями – 610,5 млн. грн;
- Біомаса – 2 019,7 млн. грн (з ПДВ);
- Біогаз – 2 762,5 млн. грн (з ПДВ).



Структура вартості виробленої електричної енергії з альтернативних джерел у січні - грудні 2021 року



Середньозважена ціна купівлі електричної енергії у виробників за «зеленим» тарифом впродовж 2021 року, з урахуванням встановленого НКРЕКП «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену суб'єктами господарювання, на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, та надбавки до «зеленого» тарифу за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва, склала – 4 061,47 грн/МВт·год (без ПДВ), а саме у I півріччі – 4 175,84 грн/МВт·год та у II півріччі – 3 962,08 грн/МВт·год (довідково: I півріччя 2020 року - 3 943,79 грн/МВт·год; II півріччя 2020 року - 4 048,55 грн/МВт·год), у тому числі за джерелами енергії:



Таблиця 1

Середньозважена ціна купівлі електричної енергії в розрізі місяців, грн/ МВт·год (без ПДВ)

За джерелами енергії	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	I півріччя 2021 року
	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год
СЕС	4 870,41	4 823,40	4 755,41	4 596,18	4 548,69	4 543,99	4 634,09
ВЕС	3 418,56	3 402,38	3 389,55	3 258,79	3 231,46	3 230,90	3 339,74
Мікро ГЕС	5 783,96	5 781,93	5 740,90	5 586,41	5 582,53	5 595,27	5 667,71
Міні ГЕС	4 394,10	4 417,68	4 353,59	4 270,81	4 289,95	4 253,04	4 324,27
Малі ГЕС	3 982,90	3 982,90	3 982,90	3 856,60	3 856,60	3 856,60	3 913,86
Біомаса	4 426,32	4 439,42	4 438,62	4 280,29	4 422,13	4 465,97	4 410,65
Біогаз	4 312,12	4 317,49	4 328,83	4 206,62	4 208,14	4 204,21	4 261,09
Загальна середньозважена ціна	3 895,69	4 087,69	4 246,86	4 204,65	4 222,12	4 264,36	4 175,84
За джерелами енергії	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	II півріччя 2021 року
	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год
СЕС	4 491,77	4 484,11	4 502,68	4 283,68	4 313,09	4 405,20	4 437,67
ВЕС	3 195,61	3 198,51	3 174,47	3 082,69	3 074,15	3 072,94	3 119,24
Мікро ГЕС	5 725,16	5 711,40	5 657,39	5 363,64	5 351,67	5 379,96	5 508,06
Міні ГЕС	4 256,36	4 237,34	4 226,30	3 953,90	3 964,55	4 009,41	4 096,96
Малі ГЕС	3 825,90	3 796,99	3 798,03	3 630,22	3 624,73	3 634,96	3 701,64
Біомаса	4 397,17	4 378,32	4 388,88	4 161,60	4 181,59	4 198,67	4 271,49
Біогаз	4 164,37	4 159,03	4 151,99	3 978,49	3 982,56	4 006,29	4 070,77
Загальна середньозважена ціна	4 239,99	4 199,20	4 088,47	3 786,02	3 684,73	3 425,26	3 962,08





Враховуючи коливання курсу валют та щоквартальний перегляд встановлених «зелених» тарифів НКРЕКП, середньозважена ціна на кінець 2021 року (3 962,08 грн/МВт·год) по всіх джерелах збільшилась на 17% в порівнянні з середньозваженою ціною (3 895,69 грн/МВт·год) на початок року.

Таблиця 2

Середньозважена ціна купівлі електричної енергії у 2021 році, грн/ МВт·год (без ПДВ)

За джерелами енергії	I квартал	II квартал	I півріччя	III квартал	IV квартал	II півріччя	12 місяців 2021 року
	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год	грн/МВт·год
СЕС	4 792,92	4 560,53	<b>4 634,09</b>	4 491,96	4 302,95	<b>4 437,67</b>	<b>4 528,45</b>
ВЕС	3 404,43	3 241,02	<b>3 339,74</b>	3 188,22	3 076,86	<b>3 119,24</b>	<b>3 219,31</b>
Мікро ГЕС	5 763,20	5 587,93	<b>5 667,71</b>	5 697,95	5 365,82	<b>5 508,06</b>	<b>5 604,09</b>
Міні ГЕС	4 384,52	4 272,69	<b>4 324,27</b>	4 241,25	3 978,76	<b>4 096,96</b>	<b>4 237,92</b>
Малі ГЕС	3 982,90	3 856,60	<b>3 913,86</b>	3 808,11	3 630,48	<b>3 701,64</b>	<b>3 832,96</b>
Біомаса	4 435,12	4 386,14	<b>4 410,65</b>	4 387,89	4 181,19	<b>4 271,49</b>	<b>4 336,56</b>
Біогаз	4 319,61	4 206,35	<b>4 261,09</b>	4 158,56	3 990,05	<b>4 070,77</b>	<b>4 165,57</b>
Загальна середньозважена ціна	<b>4 101,81</b>	<b>4 231,47</b>	<b>4 175,84</b>	<b>4 180,77</b>	<b>3 665,71</b>	<b>3 962,08</b>	<b>4 061,47</b>

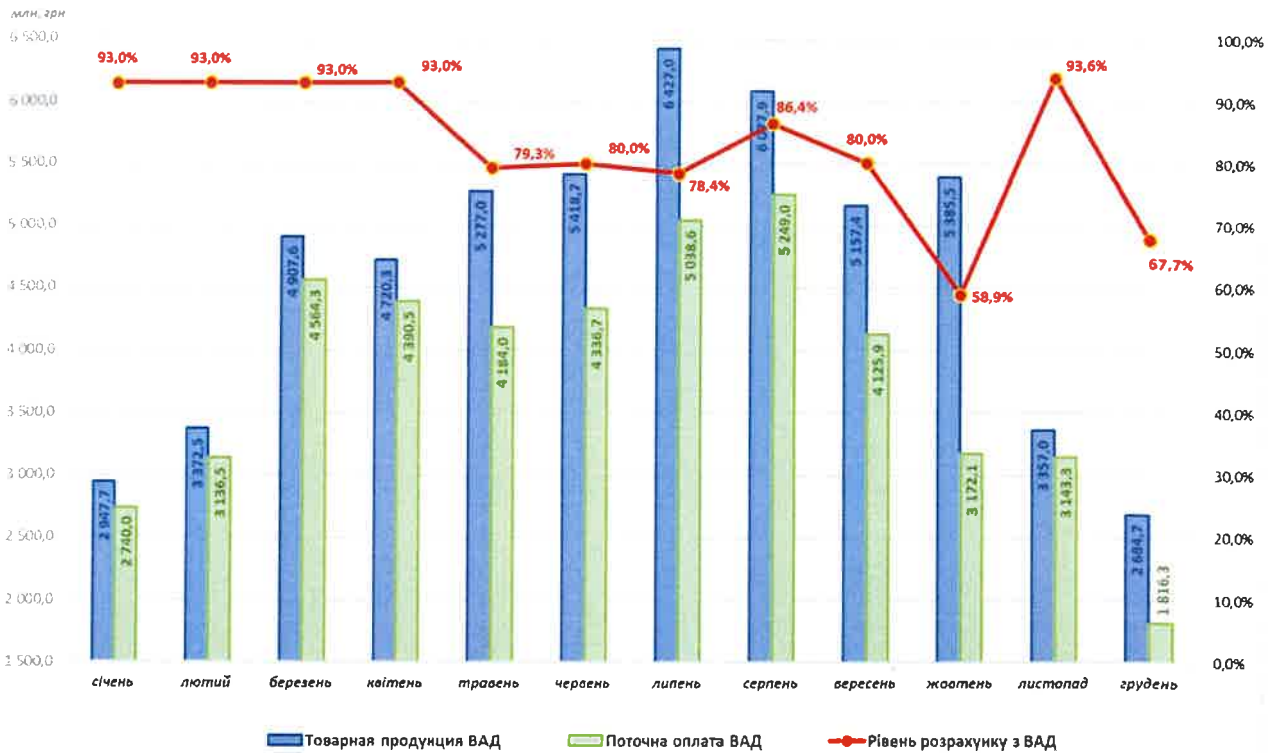
Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Постанови 641 оплата купленої ДП «Гарантований покупець» електричної енергії у виробників за «зеленим» тарифом здійснюється за рахунок коштів, які надійшли від продажу електричної енергії на організованих сегментах ринку та коштів, які надійшли від «НЕК «УКРЕНЕРГО» (оператор системи передачі або ОСП) як оплата послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Для здійснення оплати електричної енергії, купленої ДП «Гарантований покупець» у виробників за «зеленим» тарифом за 12 місяців 2021 року на загальну суму 55 733,2 млн. грн (з ПДВ), Підприємством було перераховано на поточні рахунки виробників кошти у сумі 45 897,27 млн. грн (з ПДВ), рівень розрахунку склав 82,4% від вартості виробленої електроенергії (довідково: за 12 місяців 2020 року було перераховано на поточні рахунки виробників за «зеленим» тарифом кошти у сумі 22 431,4 млн. грн (з ПДВ), рівень розрахунку склав 45,8%).

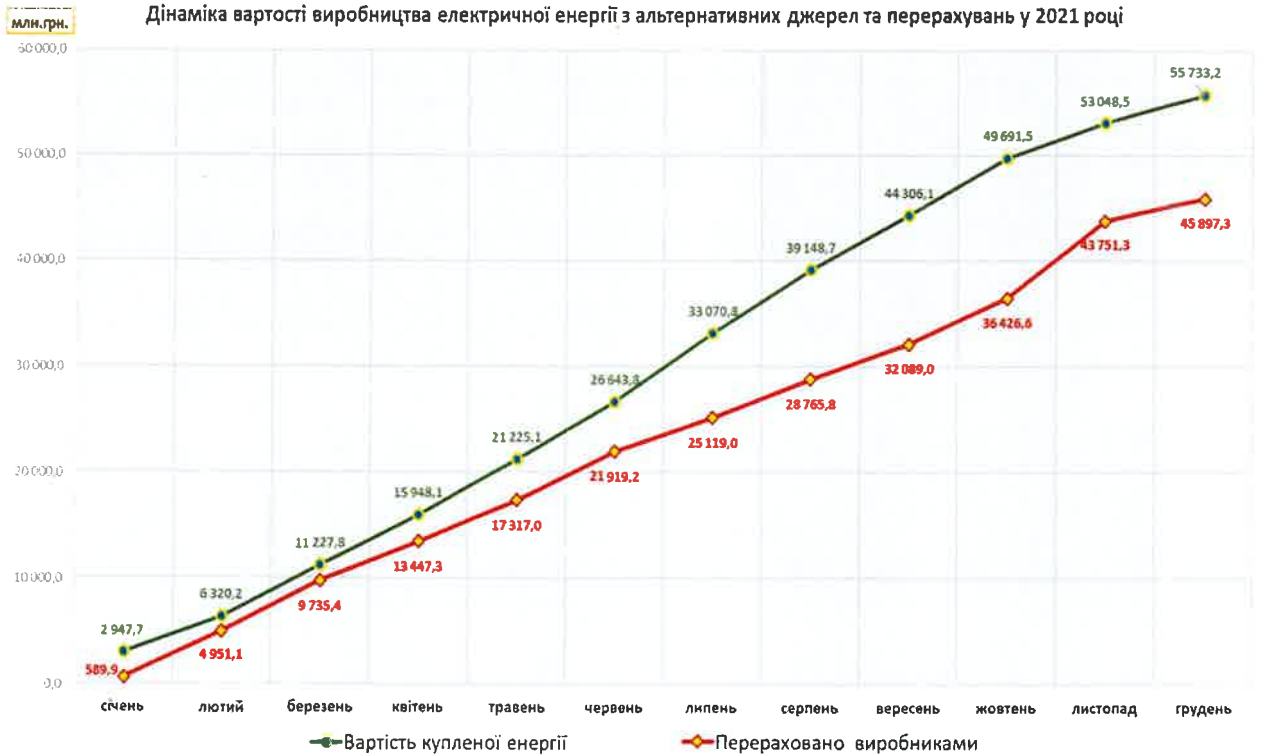
Крім того, впродовж 2021 року було здійснено часткове погашення заборгованості за 2020 рік перед виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом. Сума здійсненого погашення складає 24 153,3 млн. грн (з ПДВ).

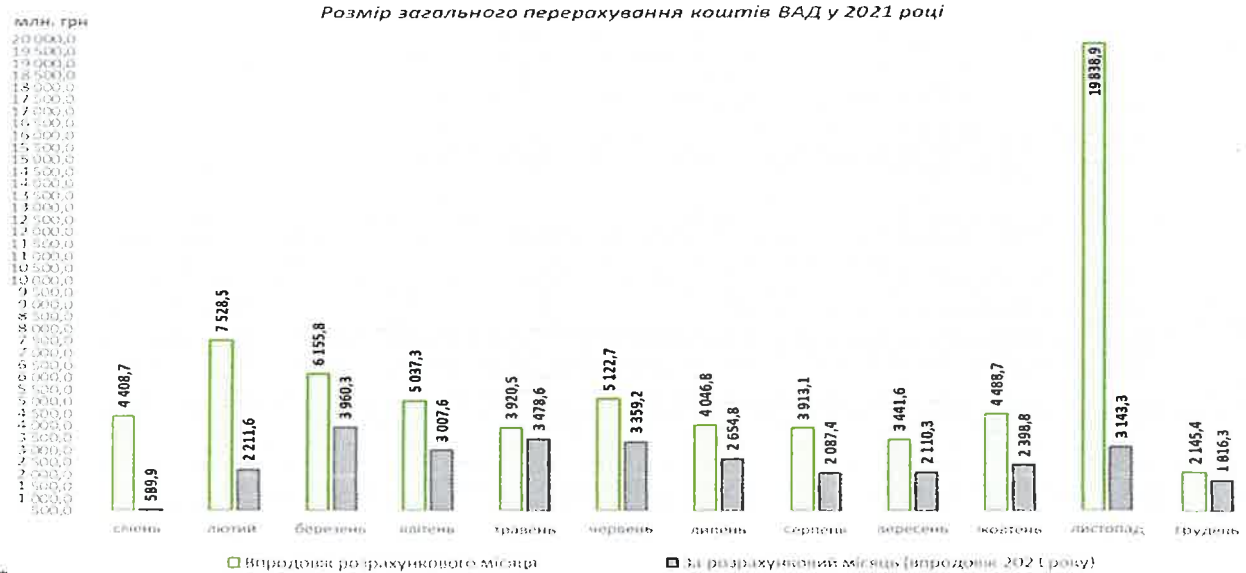


Поточна оплата ВАД з урахуванням доплат за е/е 2021 року (станом на 31.12.2021)



Динаміка вартості виробництва електричної енергії з альтернативних джерел та перерахувань у 2021 році





\*у т.ч. сплачено кошти в погашення боргу 2019 року.

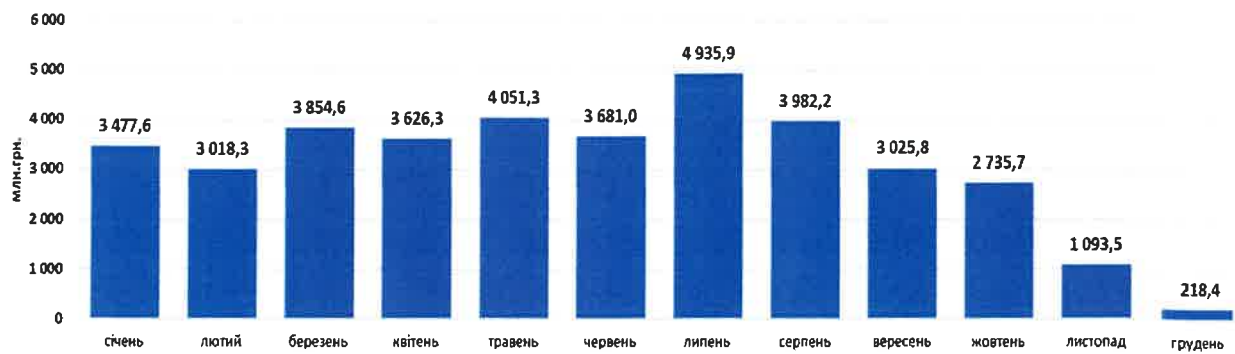
Станом на 31.12.2021 заборгованість ДП «Гарантований покупець» за куплену у виробників за «зеленим» тарифом електричну енергію 2021 року складає 9 835,9 млн. грн, з яких за січень – 207,7 млн.грн, за лютий – 236,0 млн.грн, за березень – 343,3 млн.грн, за квітень – 329,8 млн.грн, за травень – 1 093,0 млн.грн, за червень – 1 082,0 млн.грн, за липень – 1 388,4 млн.грн, за серпень – 829,0 млн.грн, за вересень – 1 031,5 млн.грн, за жовтень – 2 213,3 млн.грн, за листопад – 213,7 млн.грн та за грудень – 868,4 млн.грн..

Основним джерелом коштів для погашення заборгованості перед виробниками за «зеленим» тарифом є кошти отримані від «НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – Послуга).

ДП «Гарантований покупець» протягом 12 місяців 2021 року було надано «НЕК «УКРЕНЕРГО», як оператору системи передачі, послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел на загальну суму 37 700,6 млн. грн (в т. ч. ПДВ).



Вартість Послуги наданої НЕК УКРЕНЕРГО у 2021 році



Складові вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за 2021 рік



(складові вартості послуги зазначені без ПДВ)

- 1) Платіж виробнику за «зеленим» тарифом, що входить до балансуєної групи ДП «Гарантований покупець»;
- 2) Вартість електричної енергії, проданої на ринку, а саме:
  - на ринку «на добу наперед»;
  - на внутрішньодобовому ринку;
  - за двосторонніми договорами.
- 3) Витрати, пов'язані із врегулюванням небалансів електричної енергії балансуєної групи за «зеленим» тарифом;
- 4) Вартість електричної енергії, купленої на внутрішньодобовому ринку;
- 5) Витрати передбачені кошторисом ДП «Гарантований покупець» на його діяльність у розрахунковому періоді;
- 6) Розрахунок з виробниками з альтернативних джерел енергії (далі – ВАД) за рахунок надходжень отриманих у результаті виконання спеціальних обов'язків згідно з постановою КМУ від 05.06.2019 №483;
- 7) Розрахунок з ВАД згідно з постановою НКРЕКП від 07.02.2020 № 358 за рахунок фінансових доходів (% за використання залишків грошових коштів на поточних рахунках, інфляційні нарахування та штрафні санкції);
- 8) Вартість наданої послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за 12 місяців 2021 рік.

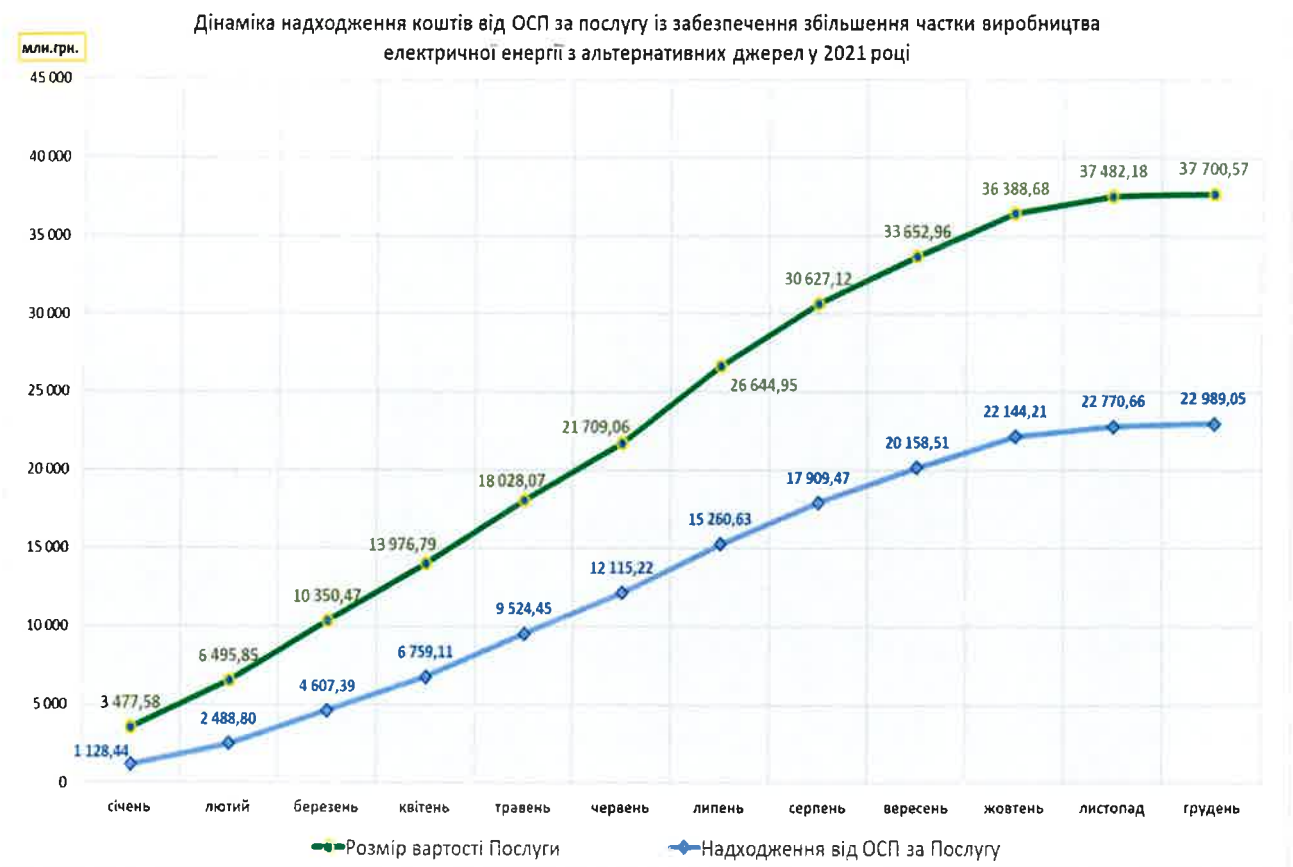


Протягом 2021 року ДП «Гарантований покупець» несвоєчасно та не в повному обсязі отримувало оплату за надану Послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел від НЕК «УКРЕНЕРГО», що ускладнювало своєчасність та повноту розрахунків з виробниками за «зеленим» тарифом за продану ними електроенергію.

Загальний розмір отриманих коштів від НЕК «УКРЕНЕРГО», за надану Послугу у 2021 році, складає 22 989,05 млн. грн (з ПДВ).

Заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО», станом на 31.12.2021, склала 14 513,9 млн. грн (з ПДВ).

Слід зазначити, що на дату затвердження цього Звіту з управління акти приймання-передачі Послуги лише за п'ять з дванадцяти місяців 2021 року були підписані НЕК «Укренерго».

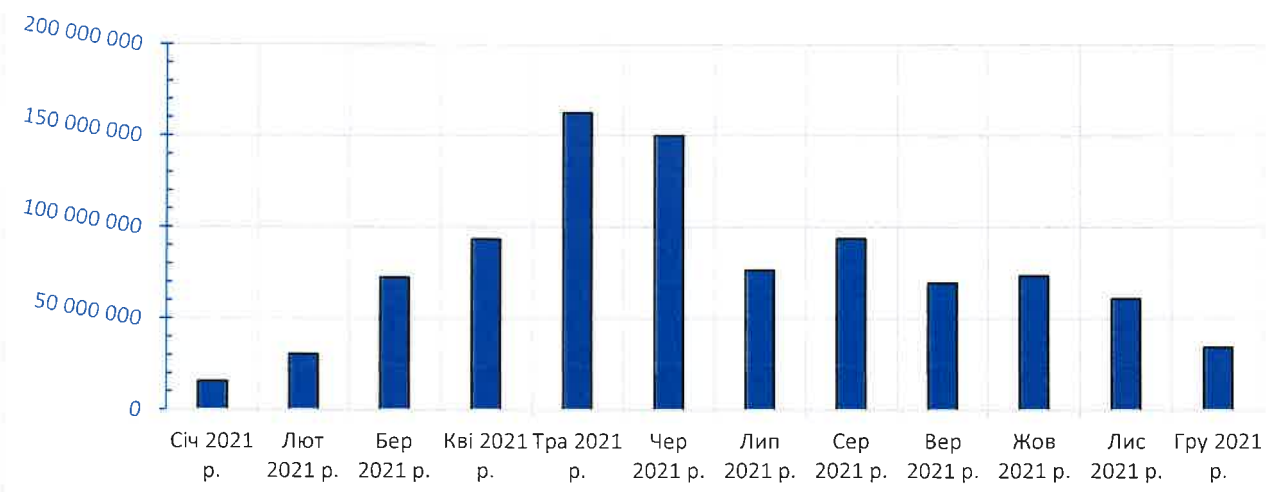




*Продаж частки врегулювання небалансу гарантованого покупця.*

У разі відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії виробників, яким встановлено «зелений» тариф, від їх погодинних графіків відпуску електричної енергії продавцями (виробниками), які входять до балансуєної групи гарантованого покупця, відшкодовується частка вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованому покупцю відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та правил функціонування балансуєної групи гарантованого покупця.

п/п	Період	Частка відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця в 2021 році, тис. грн (без ПДВ).
1	Січень	15 764, 4
2	Лютий	30 559, 6
3	Березень.	72 467, 8
4	Квітень	93 303,2
5	Травень	162 570, 5
6	Червень	150 020,1
7	Липень	76 370, 2
8	Серпень	93 671,7
9	Вересень.	69 583, 0
10	Жовтень .	73 361,4
11	Листопад	60 908,1
12	Грудень	34 347,5





### **Виконання ДП «Гарантований покупець» спеціальних обов'язків з забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії**

Діяльність з виконання спеціальних обов'язків з забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії регулюється Положенням ПСО.

В серпні 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Положення ПСО та затвердив нову модель покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – ПСО), що передбачає зміну механізму ПСО та змінює роль її учасників. Зміни набули чинності з 1 жовтня 2021 року.

Так, за попередньої моделі ПСО, реалізація її мети в основному забезпечувалась за рахунок купівлі Підприємством необхідних обсягів електричної енергії за граничними цінами у виробників електричної енергії та продажу цих обсягів на користь постачальників універсальних послуг (далі – ПУП). Купівля-продаж електричної енергії відбувалась включно по вересень 2021 року, у жовтні – листопаді гарантованим покупцем здійснювався продаж додаткових обсягів електричної енергії ПУП згідно з діючими, до прийняття змін, договорами на жовтень – листопад 2021 року.

#### *Придбання електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах у виробників електроенергії за граничними цінами*

За період з 1 січня по 30 листопада 2021 року відповідно до Положення ПСО ДП «Гарантований покупець» за граничними цінами придбав у виробників електричної енергії загальним обсягом 29 870,56 тис. МВт·год на суму 5 144 519,33 тис. грн (з ПДВ), у тому числі у ДП «НАЕК «Енергоатом» – 28 488,53 тис. МВт·год, ПрАТ «Укргідроенерго» – 1 382,03 тис. МВт·год (таблиця 3).

Таблиця 3

#### **Обсяги, ціна та вартість купівлі електричної енергії відповідно до Положення ПСО у 2021 році**

Найменування	Період	Обсяг, тис. МВт·год	Ціна (без ПДВ), грн/МВт·год	Вартість (з ПДВ), тис. грн
ДП «НАЕК «Енергоатом»	01.01.2021 – 30.11.2021	28 488,53	150,0	5 127 934,96
ПрАТ «Укргідроенерго»	01.01.2021 – 30.11.2021	1 382,03	10,0	16 584,37
<b>Всього</b>		<b>29 870,56</b>		<b>5 144 519,33</b>



Динаміка купівлі обсягів електроенергії по періодах 2021 року склалася наступним чином (тис. МВт·год):



Відповідно до умов договорів купівлі-продажу, у 2021 році за придбану у виробників електроенергію станом на 31 грудня 2021 року сплачено 9 085 967,78 тис.грн з ПДВ, у тому числі за придбану електричну енергію з періодом постачання січень-листопад 2021 року сплачено 3 130 595,83 тис. грн, з них ДП «НАЕК «Енергоатом» – 3 117 473,00 тис.грн, ПрАТ «Укргідроенерго» – 13 122,83 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2021 року загальна заборгованість за куповану електричну енергію склала 3 984 894,8 тис. грн з ПДВ, у тому числі перед ДП «НАЕК «Енергоатом» 3 981 754,5 тис. грн, ПрАТ «Укргідроенерго» – 3 140,2 тис. грн.

Загальний обсяг проданої електричної енергії постачальникам універсальних послуг на потреби побутових споживачів склав 30 756,5 тис. МВт·год.

#### *Продаж електроенергії постачальникам універсальних послуг*

У 2021 році продаж електроенергії постачальникам універсальних послуг здійснювалась на підставі двосторонніх договорів купівлі-продажу електроенергії, укладених у червні 2019 року. Перелік ПУП та їх присутність у торгових зонах наведено в таблиці 4.



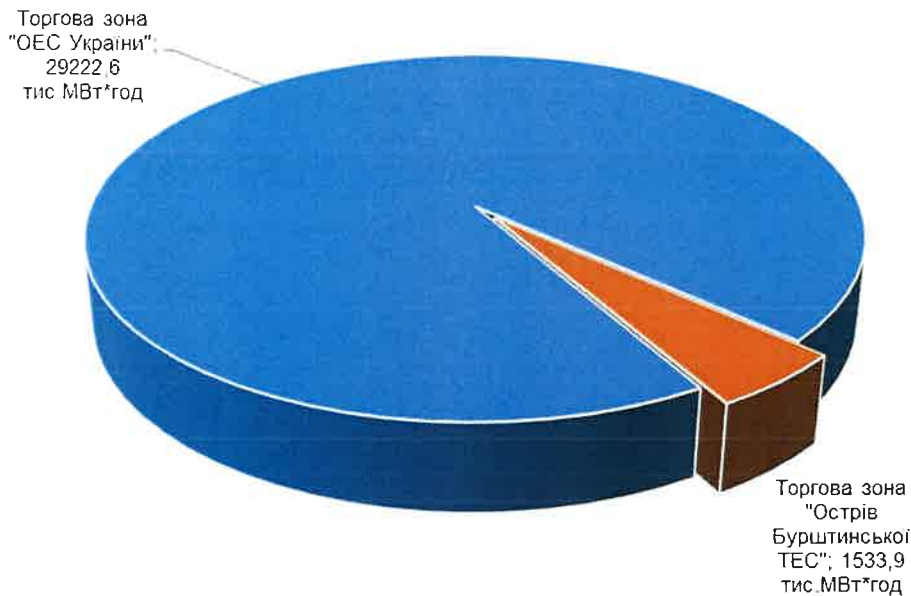
Таблиця 4

Перелік постачальників універсальних послуг, яким здійснювався продаж електроенергії на потреби побутових споживачів протягом 2021 року

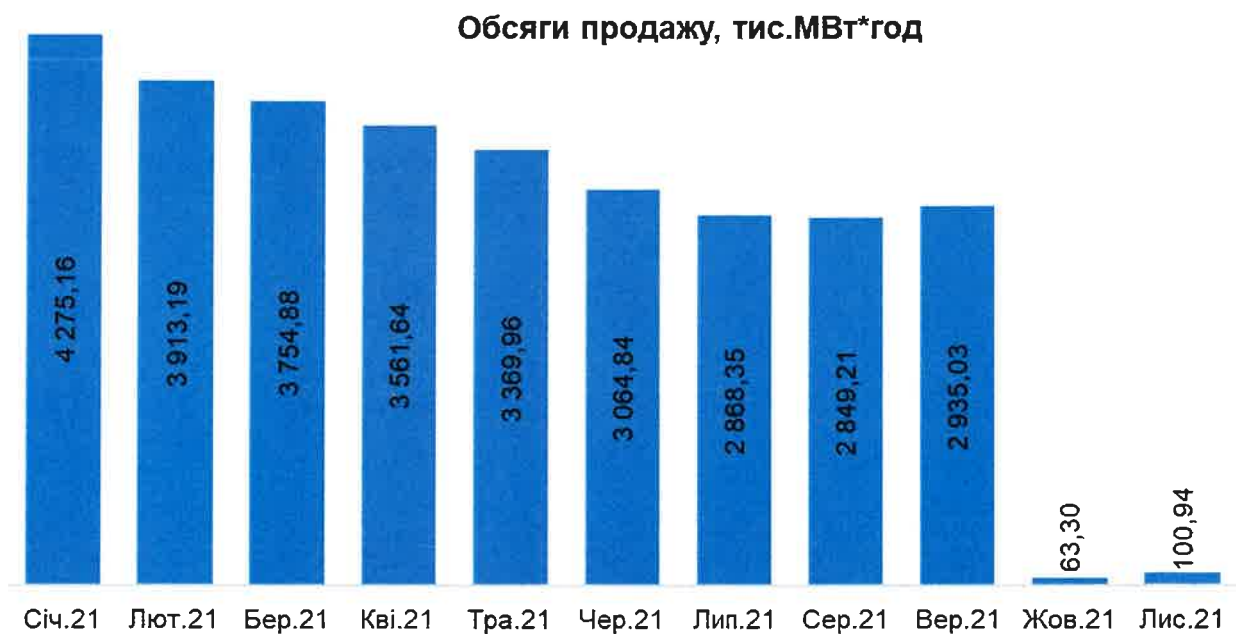
№	Найменування	Торгівельна зона «ОЕС України»	Торгівельна зона «Острів Бурштинської ТЕС»
1	ТОВ "ЕНЕРА ВІННИЦЯ"	✓	
2	ТОВ "ВОЛИНЬЕЛЕКТРОЗБУТ"	✓	
3	ТОВ "ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
4	ТОВ "ДОНЕЦЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
5	ТОВ "ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
6	ТОВ "ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ"	✓	✓
7	ТОВ "ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ"	✓	
8	ТОВ "КИЇВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
9	ТОВ "КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
10	ТОВ "КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
11	ТОВ "ЕНЕРА СХІД"	✓	
12	ТОВ "ЛЬВІВЕНЕРГОЗБУТ"	✓	✓
13	ТОВ "МИКОЛАЇВСЬКА ЕЛЕКТРОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
14	ТОВ "ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
15	ТОВ "ПРИКАРПАТЕНЕРГОТРЕЙД"	✓	✓
16	ТОВ "РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
17	ТОВ "ПОЛТАВАЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
18	ТОВ "ТЕРНОПІЛЬЕЛЕКТРОПОСТАЧ"	✓	✓
19	ПРАТ "ХАРКІВЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
20	ТОВ "ХЕРСОНСКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
21	ТОВ "ХМЕЛЬНИЦЬКЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
22	ТОВ "ЧЕРКАСИЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
23	ТОВ "ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
24	ТОВ "ЕНЕРА СУМИ"	✓	
25	ТОВ "ЕНЕРА ЧЕРНІГІВ"	✓	



Відповідно до прогнозних обсягів електроенергії, наданих ПУП, які необхідні для споживання побутовими споживачами, ДП «Гарантований покупець» за період січень-листопад 2021 року продав на користь ПУП електричної енергії загальним обсягом 30 756,5 тис. МВт·год, у тому числі по торговій зоні «ОЕС України» – 29 222,6 тис. МВт·год, по торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» – 1 533,9 тис. МВт·год.



Щомісячні обсяги продажу електричної енергії ПУП наведені у графіку:







Положення ПСО в частині продажу постачальникам універсальних послуг електричної енергії для задоволення потреб побутових споживачів передбачає поставку електроенергії за розрахунковий місяць відповідно до замовлених ними прогнозних обсягів споживання побутовими споживачами по цінам, які розраховані відповідно до Положення ПСО, з подальшим коригуванням вартості продажу на фактичні дані щодо споживання електричної енергії побутовими споживачами, що підтверджуються відповідними ОСР/ОСП, на території ліцензованої діяльності яких, такий ПУП здійснював постачання електроенергії побутовим споживачам.

Коригування на фактичні обсяги споживання передбачає, зокрема, продаж ПУП погодинних обсягів перевищення прогнозних даних над фактичними за цінами РДН, які склалися у відповідну годину відповідної доби.

Якщо при коригуванні погодинні фактичні обсяги споживання побутовими споживачами перевищують продані прогнозні обсяги, ПУП мають право докупити таку різницю як додаткові обсяги у другому періоді за цінами, які склалися відповідно до Положення ПСО у розрахунковому місяці.

Загальна фактична вартість електроенергії, проданої ПУП на підставі прогнозних даних споживання електроенергії побутовими споживачами, склала 6 112 903,7 тис. грн (без ПДВ), середньозважена ціна купівлі-продажу без урахування ПДВ – 198,75 грн/МВт·год.

Загалом у 2021 році за куповану електричну енергію ПУП сплатили на користь гарантованого покупця 7 567 345,7 тис. грн. (з ПДВ), з них за куповану електроенергію з періодом поставки січень-листопад 2021 року 7 335 203,4 тис. грн (з ПДВ). Заборгованість станом на 01.01.2022 відсутня.

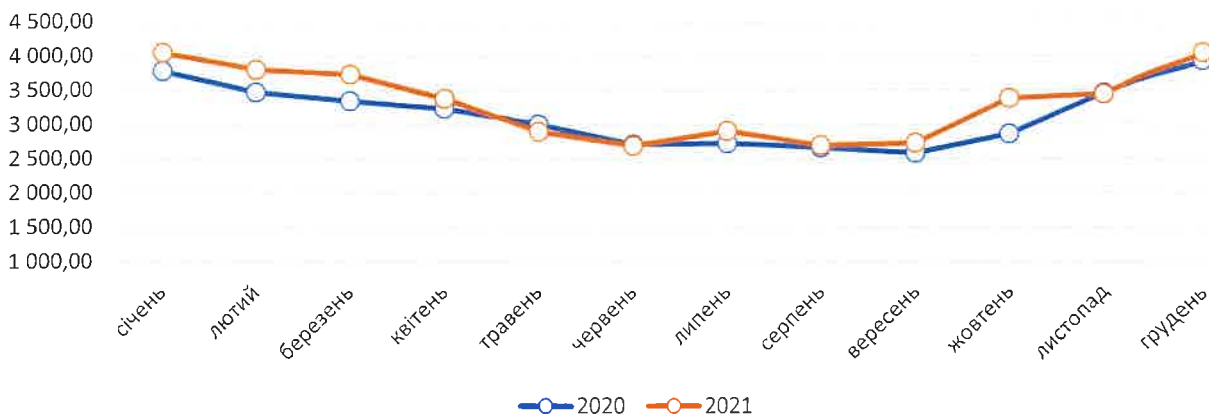
*Надання постачальниками універсальних послуг ДП «Гарантований покупець» послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів*

Гарантований покупець – учасник ринку електричної енергії, на якого покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, а саме забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Загальний обсяг споживання електричної енергії побутовими споживачами за 2021 рік становить 39 776,99 тис.МВт·год. Динаміка споживання електричної енергії побутовими споживачами за 2021 рік у порівнянні з 2020 роком наведена на графіку:



## Обсяг споживання електричної енергії побутовими споживачами, тис.МВт·год



З січня по вересень 2021 пункт 6 Положення ПСО (у діючий в цей період редакції) передбачав, що у разі, якщо розрахункове значення ціни купівлі-продажу електроенергії, яка складається як різниця між середньозваженою фіксованою ціною на електроенергію для побутових споживачів і тарифами на послуги з передачі, розподілу та послуги ПУП, становить менш як 10 грн/МВт·год, гарантований покупець здійснює оплату ПУП послуг із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів.

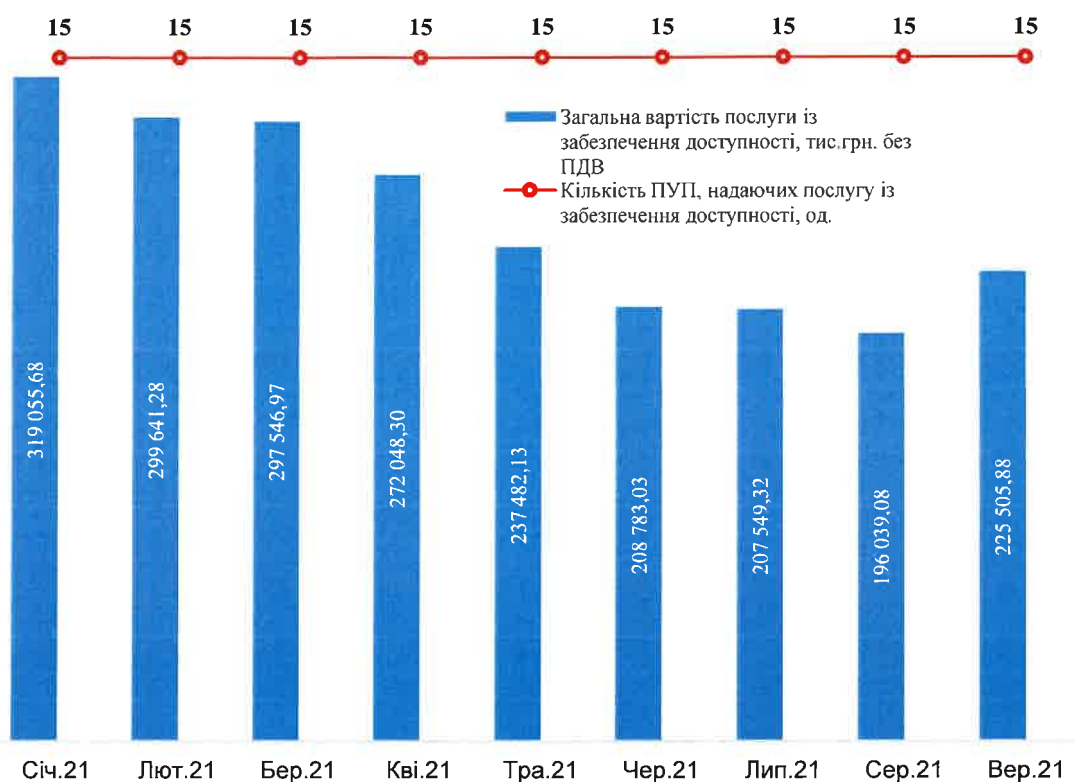
Таким чином, на розмір та кількість ПУП, які надають Підприємству послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів, істотно впливав рівень тарифу на передачу, тарифу на розподіл електроенергії та тарифу на послуги ПУП, які встановлюються відповідно до постанов НКРЕКП.

За період січень-вересень 2021 року ПУП надали гарантованому покупцю послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів на загальну суму 2 263 651,7 тис. грн (без ПДВ). Кількість ПУП, яким сплачувалася послуга із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів з січня по вересень 2021 року, становила 15.

Середньозважена ціна послуг із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів, розрахована як загальна фактична вартість отриманих від ПУП послуг поділена на фактично проданий ПУП обсяг електроенергії для задоволення потреб побутових споживачів, протягом січня – вересня 2021 року склала 73,6 грн/МВт·год.



Вартість сплаченої гарантованим покупцем послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів за січень - вересень 2021 року наведена на графіку.



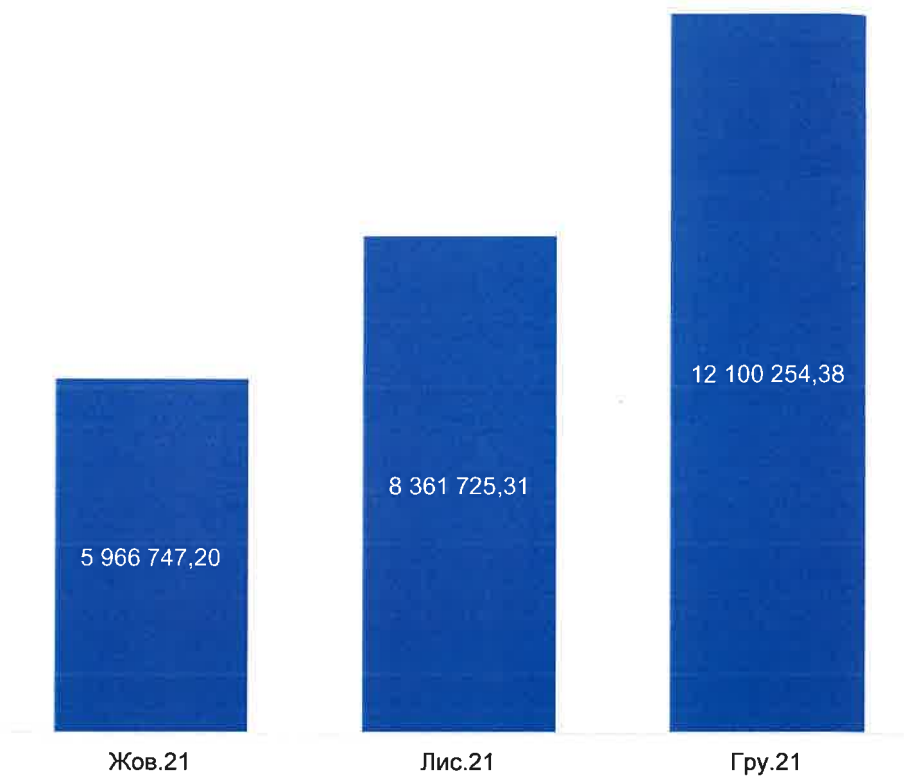
Відповідно до нової моделі покладання спеціальних обов'язків, починаючи з 01 жовтня 2021 року виробники електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки (ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго»), реалізують весь обсяг електричної енергії на організованих сегментах ринку за ринковими цінами. При цьому гарантований покупець надає виробникам послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, а постачальники універсальних послуг, в свою чергу, надають ці послуги гарантованому покупцю

За період жовтень-грудень 2021 року ПУП надали Підприємству послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів на загальну суму 26 428 726,89 тис. грн (без ПДВ).

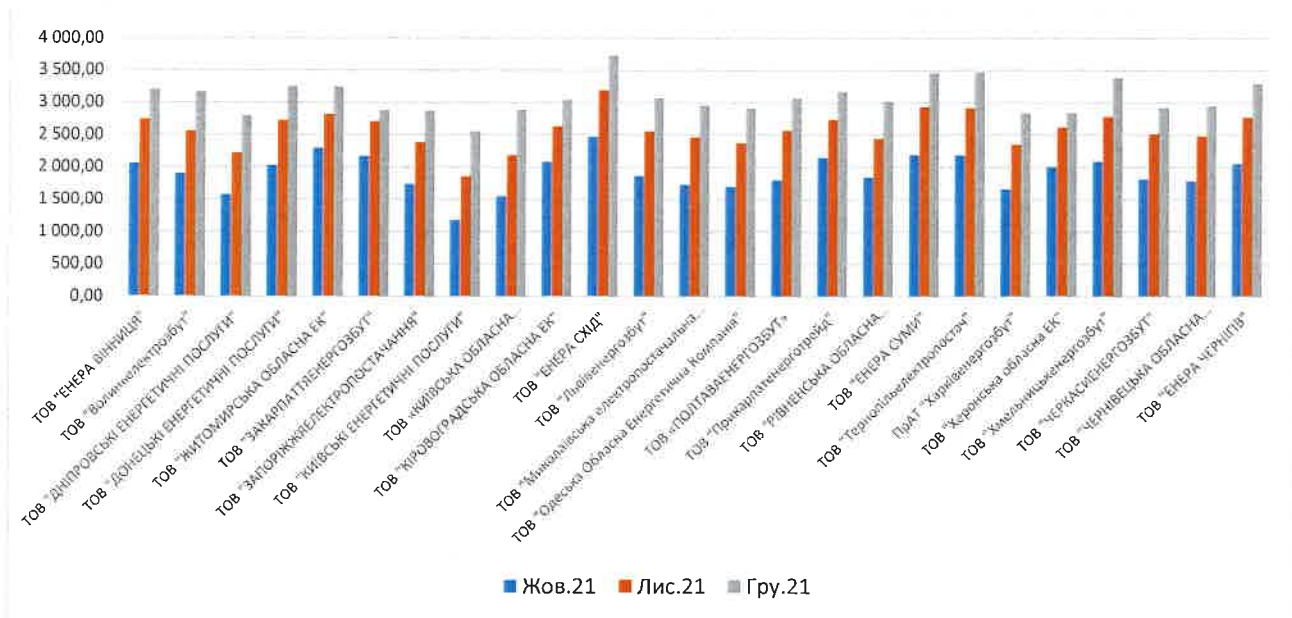
Загалом, у рамках нової моделі ПСО гарантований покупець сплатив ПУП за послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів 37 327 113,85 тис.грн з ПДВ.



Вартість послуги із забезпечення доступності електричної енергії, що надана ПУП гарантованому покупцю у 2021 році, без ПДВ, тис.грн



Середньозважена вартість послуг в перерахунку на 1 МВт фактичного споживання електричної енергії побутовими споживачами (без ПДВ), що надавали ПУП гарантованому покупцю у жовтні-грудні 2021 року, представлена на діаграмі.



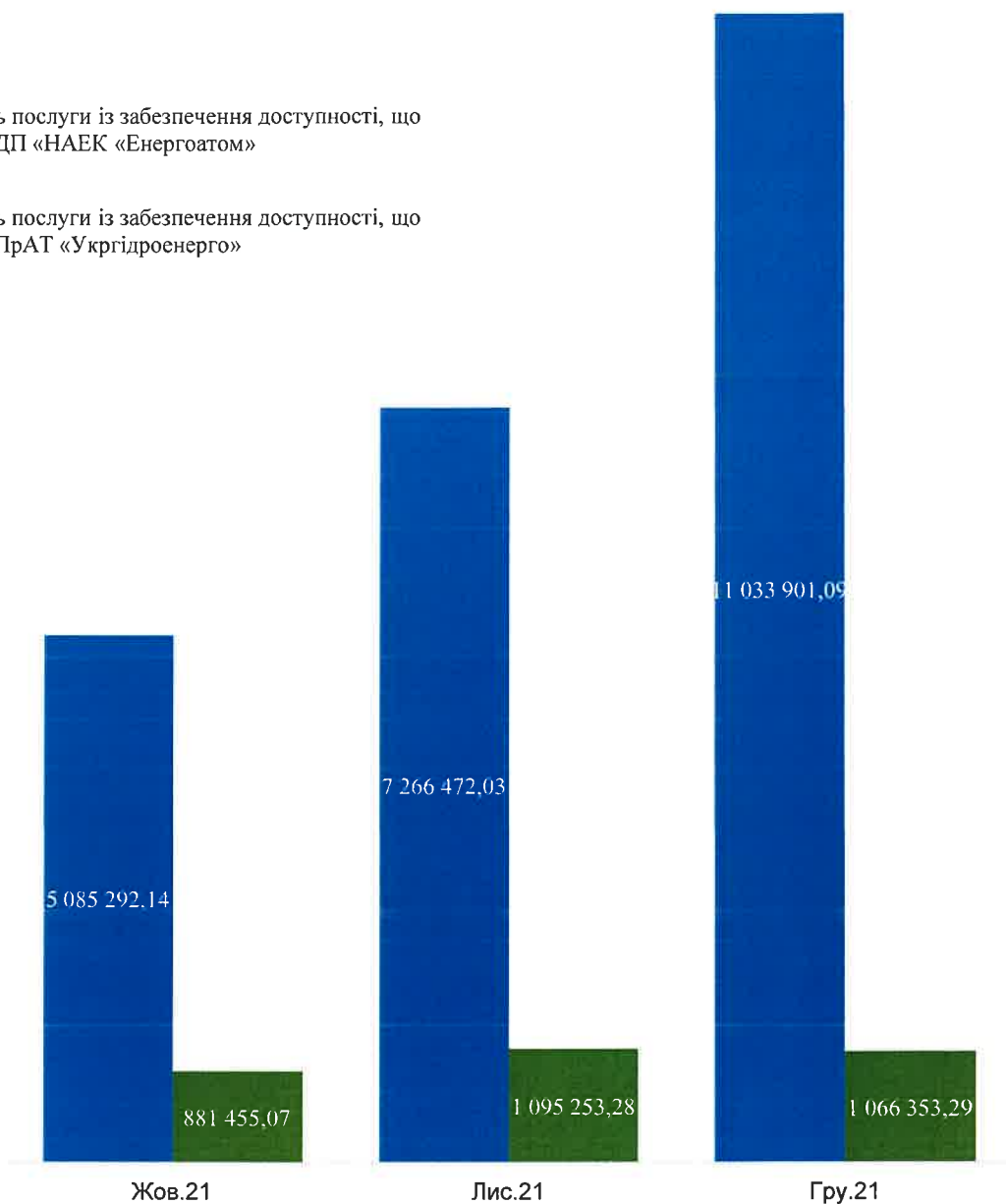






Вартість послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, що надана Гарантованим покупцем виробникам у 2021 році, без ПДВ, тис.грн

- Вартість послуги із забезпечення доступності, що надана ДП «НАЕК «Енергоатом»
- Вартість послуги із забезпечення доступності, що надана ПрАТ «Укргідроенерго»





*Продаж електричної енергії на організованих сегментах ринку*

За 2021 рік Підприємство продало на організованих сегментах ринку близько 6 502 тис. МВт·год, з яких 1 358 тис. МВт·год надлишків електричної енергії ГЕС, купленої відповідно до Положення ПСО та проданої ПУП, ОСП та 5 144 тис. МВт·год прогнозних обсягів електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії:

- у січні – 475 тис. МВт·год, у т.ч. – 128 тис. МВт·год ГЕС, 347 тис. МВт·год ВАД;

- у лютому – 572 тис. МВт·год, у т.ч. – 117 тис. МВт·год ГЕС, 455 тис. МВт·год ВАД;

- у березні – 588 тис. МВт·год, у т.ч. – 140 тис. МВт·год ГЕС, 448 тис. МВт·год ВАД;

- у квітні – 511 тис. МВт·год, у т.ч. – 148 тис. МВт·год ГЕС, 363 тис. МВт·год ВАД;

- у травні – 562 тис. МВт·год, у т.ч. – 272 тис. МВт·год ГЕС, 290 тис. МВт·год ВАД;

- у червні – 572 тис. МВт·год, у т.ч. – 228 тис. МВт·год ГЕС, 344 тис. МВт·год ВАД;

- у липні – 558 тис. МВт·год, у т.ч. – 107 тис. МВт·год ГЕС, 451 тис. МВт·год ВАД;

- у серпні – 659 тис. МВт·год, у т.ч. – 116 тис. МВт·год ГЕС, 543 тис. МВт·год ВАД;

- у вересні – 531 тис. МВт·год, у т.ч. – 94 тис. МВт·год ГЕС, 437 тис. МВт·год ВАД;

- у жовтні – 597 тис. МВт·год, у т.ч. – 2 тис. МВт·год ГЕС, 595 тис. МВт·год ВАД;

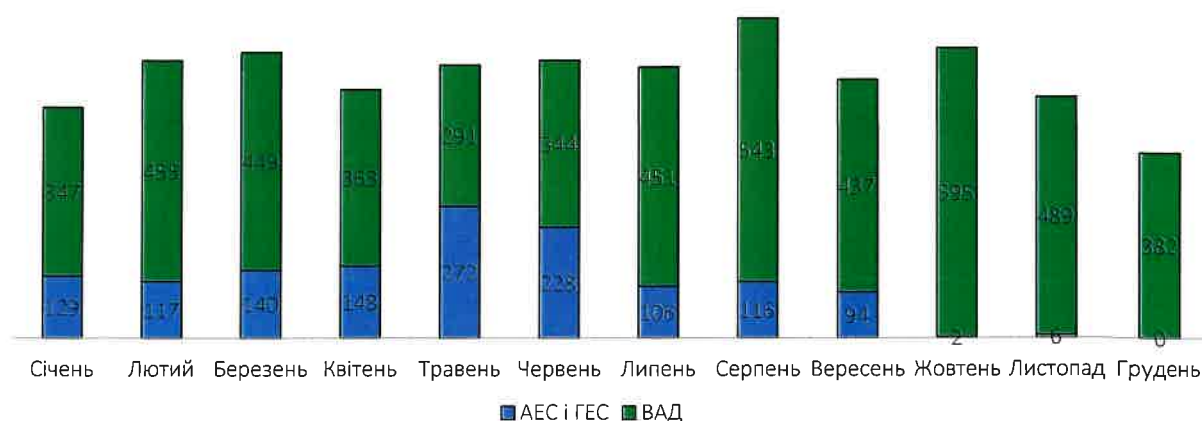
- у листопаді – 495 тис. МВт·год, у т.ч. – 6 тис. МВт·год ГЕС, 489 тис. МВт·год ВАД;

- у грудні – 382 тис. МВт·год, у т.ч. – 0 тис. МВт·год ГЕС, 382 тис. МВт·год ВАД.

Середньозважена ціна продажу ДП «Гарантований покупець» на організованих сегментах ринку за 2021 рік склала 1 793 грн /МВт·год.



Динаміка продажу гарантованим покупцем електричної енергії  
на організованих сегментах ринку у 2021 році,  
тис. МВт·год



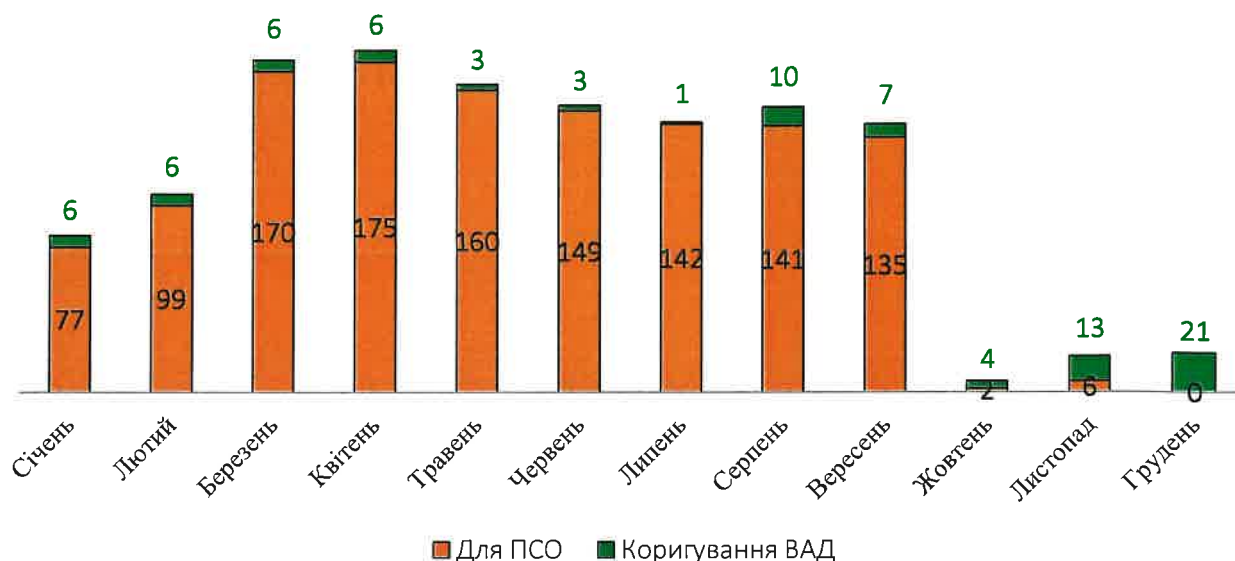
За 2021 рік Підприємство купило на організованих сегментах ринку близько 1 344 тис. МВт·год, з яких 1 257 тис. МВт·год електричної енергії, купленої для забезпечення потреб населення відповідно до Положення ПСО та 87 тис. МВт·год скоригованих прогнозних обсягів електричної енергії, наданих виробниками з альтернативних джерел:

- у січні – 83 тис. МВт·год, у т.ч. – 6 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у лютому – 105 тис. МВт·год, у т.ч. – 6 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у березні – 176 тис. МВт·год;
- у квітні – 181 тис. МВт·год;
- у травні – 163 тис. МВт·год, у т.ч. 3 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у червні – 152 тис. МВт·год, у т.ч. 3 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у липні – 143 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у серпні – 151 тис. МВт·год, у т.ч. 10 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у вересні – 142 тис. МВт·год, у т.ч. – 7 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у жовтні – 6 тис. МВт·год, у т.ч. 4 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у листопаді – 19 тис. МВт·год, у т.ч. – 13 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у грудні – 21 тис. МВт·год, у т.ч. – 21 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;

Середньозважена ціна купівлі ДП «Гарантований покупець» на організованих сегментах ринку за 2021 рік склала 1 777 грн/МВт·год.



Динаміка купівлі електричної енергії гарантованим покупцем  
на організованих сегментах ринку у 2021 році,  
тис. МВт·год



*Купівля-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами*

У 2021 році ДП «Гарантований покупець», для забезпечення потреб побутових споживачів у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС», купило близько 131 тис. МВт·год електричної енергії:

- у січні – 43 тис. МВт·год;
- у лютому – 69 тис. МВт·год;
- у березні - 19 тис. МВт·год;

У квітні-грудні 2021 року ДП «Гарантований покупець» не здійснювало купівлю електричної енергії на електронних аукціонах ТБ «Українська енергетична біржа» у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» у зв'язку з економічною недоцільністю.

Динаміка купівлі електричної енергії гарантованим  
покупцем за двосторонніми договорами у 2021 році,  
тис. МВт·год



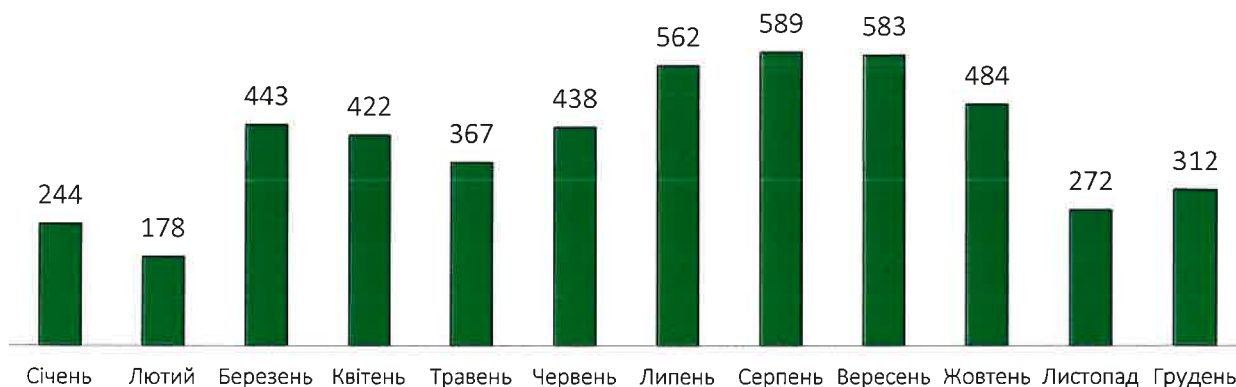


*Продаж електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, за двосторонніми договорами*

З січня 2021 року ДП «Гарантований покупець» ініціює власні аукціони з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел за двосторонніми договорами. Усього було продано 4 893 тис. МВт·год:

- у січні – 244 тис. МВт·год;
- у лютому – 177 тис. МВт·год;
- у березні – 443 тис. МВт·год;
- у квітні- 422 тис. МВт·год;
- у травні – 367 тис. МВт·год;
- у червні – 438 тис. МВт·год;
- у липні – 562 тис. МВт·год;
- у серпні- 589 тис. МВт·год;
- у вересні- 583 тис. МВт·год;
- у жовтні - 484 тис. МВт·год;
- у листопаді - 272 тис. МВт·год;
- у грудні - 312 тис. МВт·год.

Динаміка продажу гарантованим покупцем за двосторонніми договорами електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, у 2021 році, тис. МВт·год



*За підсумками фінансово-господарської діяльності ДП «Гарантований покупець» за 2021 рік:*

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 58 300 497 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції – 58 470 866 тис. грн;
- валовий збиток – 170 369 тис. грн;
- інші операційні доходи – 703 434 тис. грн;
- адміністративні витрати – 155 470 тис. грн;
- витрати на збут – 111 608 тис. грн;
- інші операційні витрати – 661 938 тис. грн;
- фінансовий результат від операційної діяльності (збиток) – 395 951 тис. грн;





- інші доходи – 513 тис. грн;
- фінансовий результат до оподаткування (збиток) – (395 667) тис. грн;
- дохід з податку на прибуток – 70 948 тис. грн;
- чистий фінансовий результат (збиток) – (324 719) тис. грн..

Фінансування витрат Підприємства здійснювалось в межах кошторису на 2021 рік, який затверджено постановою НКРЕКП від 16.12.2020 № 2493 (з змінами).

У звітному періоді сплата ДП «Гарантований покупець» податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів становила 592 882 тис. грн, в т. ч.:

- податок на додану вартість – 493 208 тис. грн;
- інші податки і платежі – 99 674 тис. грн;

Єдиний соціальний внесок в звітному періоді становив 18 504 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2021 року власний капітал ДП «Гарантований покупець» становить (256 112) тис. грн.

Заборгованість із заробітної плати у Підприємства відсутня.

Податковий борг відсутній.

Також, в звітному періоді Підприємство не отримувало з державного бюджету позик, кредитів та інших коштів.

#### **Ліквідність та зобов'язання**

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (оборотні активи/поточні зобов'язання) дорівнює 0,986. Значення показника знаходиться нижче меж нормативного (1–1,5), що характеризує про недостатність ресурсів Підприємства, які можуть бути використані для погашення своїх поточних зобов'язань.

Коефіцієнт поточної ліквідності (оборотні активи – запаси)/поточні зобов'язання) дорівнює 0,986. Значення показника більше нормативного (0,6), що показує можливість Підприємства здійснювати погашення поточних зобов'язань за умови своєчасних розрахунків з дебіторами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (грошові активи/поточні зобов'язання) дорівнює 0,125. Значення показника нижче меж нормативного (0,2–0,3), що характеризує про недостатність ресурсів Підприємства, які можуть бути використані для погашення своїх поточних зобов'язань.

Також зазначимо, що відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», ДП «Гарантований покупець» зобов'язано спрямовувати різницю між доходами та витратами, що виникла під час виконання ним спеціальних обов'язків, на забезпечення покриття власних витрат для виконання спеціальних обов'язків із купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною або інших спеціальних обов'язків, тому Підприємство не акумулює грошові кошти, а спрямовує їх на погашення кредиторської заборгованості.



Поточні зобов'язання ДП «Гарантований покупець» складають 27 889 838 тис. грн, з яких:

- 19 339 182 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- 17 936 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- 5 274 333 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами;
- 3 258 387 тис. грн – інші зобов'язання.

Оборотні активи ДП «Гарантований покупець» складають 27 492 845 тис. грн, з яких:

- 15 992 123 тис. грн – дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- 4 679 319 тис. грн – дебіторська заборгованість за виданими авансами;
- 49 045 тис. грн – дебіторська заборгованість з бюджетом;
- 8 915 тис. грн – інша поточна заборгованість;
- 3 481 142 тис. грн – гроші та їх еквіваленти;
- 3 282 301 тис. грн – інші оборотні активи.

Таким чином, отриманий результат показників ліквідності ДП «Гарантований покупець» дозволяє зробити висновок, що у Підприємства є ймовірність невиконання своїх зобов'язань в повному обсязі у зв'язку з недостатністю ресурсів для виконання своїх поточних зобов'язань.

### **Екологічні аспекти**

Гарантований покупець є ключовою ланкою забезпечення розвитку альтернативної енергетики в Україні, однією з ключових переваг якої є екологічність.

Традиційна енергетика перенавантажує атмосферу вуглекислим газом та іншими викидами, що призводить до глобального потепління. Наслідками є збільшення кількості та сили негативних атмосферних явищ, посухи, підвищення рівня моря, вимирання цілих екосистем тощо.

На відміну від цього, більшість відновлювальних джерел енергії виробляють значно менше негативних викидів. Навіть сумарні викиди повного «життєвого циклу» відновлювальної енергетики (тобто викиди на кожному етапі життя технології - виробництво, установка, експлуатація, виведення з експлуатації) є доволі незначними.

Збільшення кількості та якості відновлюваних джерел енергії дозволяє частково замінити традиційну енергетику та значно зменшити шкідливі викиди.

У довгостроковому періоді виробництво електроенергії з відновлюваних джерел є найбільш перспективним шляхом розвитку енергетичної галузі. Розвиток «зеленої» енергетики забезпечує сталий розвиток суспільства, нівелює загрозу вичерпності ресурсів, засвідчує відповідальність перед навколишнім



середовищем та поліпшує загальносвітову екологічну ситуацію. З кожним роком ефективність «зеленої» енергетики лише зростає і невдовзі відновлювальна енергетика за своїми економічними показниками зможе не лише конкурувати з традиційними виробниками електроенергії, а й посяде домінуюче положення на світовому ринку електроенергії.

Водночас, ефективний розвиток «зеленої» енергетики на національному рівні неможливий без участі держави. Це обумовлено її тимчасово неконкурентною собівартістю порівняно з традиційною енергетикою та необхідністю залучення значних обсягів інвестицій (як фінансових, так і інноваційно-технологічних). Діяльність ДП «Гарантований покупець» є саме тим дієвим механізмом підтримки альтернативної енергетики, якого потребує забезпечення національних інтересів.

Підприємство також опікується питаннями екології в повсякденній діяльності. При оновленні освітлювальних приладів, офісної та периферійної техніки одним з обов'язкових критеріїв відбору слугує рівень енергоспоживання обладнання. В своїй діяльності Підприємство використовує електромобілі. Цей вид транспорту набагато менше завдає шкоди навколишньому середовищу порівняно з традиційними бензиновими автомобілями.

### Соціальні аспекти та кадрова політика

В основі діяльності ДП «Гарантований покупець» - належне та ефективне виконання завдань, покладених на підприємство державою.

Запорукою високих показників діяльності ДП «Гарантований покупець» є високопрофесійний, згуртований трудовий колектив. Для підприємства цінний кожен співробітник, незалежно від його віку, статі, національності та займаної посади. Тому, всім співробітникам надаються рівні можливості для успішної роботи, професійного розвитку та кар'єрного зростання. З метою формування високоефективної професійної команди Підприємство застосовує дієві новітні системи підбору, навчання та оцінки персоналу шляхом:

- залучення до роботи висококваліфікованих молодих спеціалістів;
- систематичного навчання та підвищення професійних знань та навиків;
- сучасного технологічного оснащення.
- удосконалення соціальної політики підприємства.

Облікова кількість штатних працівників на кінець 2021 року становить 117 осіб.

Стать	Кількість працівників, осіб	Частка від загальної кількості, %
Жінок	63	54
Чоловіків	54	46
Разом	117	100

Про високий рівень кваліфікації працівників свідчить наявність наукових ступенів у працівників, а саме: 3 кандидати наук та 1 доктор наук.

Серед працівників 90 % мають повну вищу освіту.



Рівень освіти	Кількість працівників, осіб
Повна вища освіта	105
Базова вища освіта	7
Середньо - спеціальна	4

Штатним розписом підприємства передбачені посади наступних професійних угруповань: керівники, професіонали, фахівці, технічні службовці, робітники. Більшість облікової чисельності становлять професіонали (46,2 %).

Професійна назва робіт	Жінки		Чоловіки		Всього	
	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %
Керівники	21	17,9	24	20,5	45	38,4
Професіонали	31	26,5	23	19,7	54	46,2
Фахівці	8	6,8	3	2,6	11	9,4
Робітники	0	0	4	3,4	4	3,4
Найпростіші професії	3	2,6	0	0	3	2,6
<b>Всього</b>	<b>63</b>	<b>53,8</b>	<b>54</b>	<b>46,2</b>	<b>117</b>	<b>100</b>

Плинність кадрів у 2021 році на підприємстві становить 8,6%, що є результатом якісної кадрової політики.

Молодь становить 38% всього персоналу, 99% працівників молодші 60 років.

Вікова група	Кількість працівників, осіб	Жінки, особи	Чоловіки, особи
Молодь (до 35 років)	44	26	38
Від 35 років до 60	72	41	31
Старше 60 років	1	1	0

Середньооблікова чисельність у 2021 році склала 110 осіб.

Серед працюючих є особи з інвалідністю, учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції, учасник бойових дій.

При підборі персоналу відсутня будь-яка дискримінація. Особлива увага приділяється професіоналізму, досвіду та ініціативності в роботі.

Працівникам ДП «Гарантований покупець» надаються всі соціальні гарантії, передбачені законодавством та додаткові гарантії відповідно до умов колективного договору, а саме надається матеріальна допомога:

- на оздоровлення працівників;
  - на придбання ліків та медичне обслуговування;
  - жінкам, що виховують дитину без батька, працівникам, які виховують дитину з інвалідністю;
  - при одруженні та народженні дитини;
  - на поховання близьких родичів;
- наявне корпоративне добровільне медичне страхування.





Виплата заробітної плати працівникам відбувається в терміни, визначені законодавством та колективним договором.

У 2021 році працівники підприємства нагороджувались відзнаками: Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Почесними грамотами, Грамотами та Подяками Міністерства енергетики України, Подяками ДП «Гарантований покупець».

## **Ризики**

### ***Операційні ризики.***

До операційних ризиків можна віднести дії окремих учасників ринку, які призводили до критичного зниження цін на РДН та цін за небаланси електричної енергії в години мінімального навантаження.

Так, через зменшення ДП «НАЕК «Енергоатом» обсягу продажу електроенергії в погодинних обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів у торговій зоні ОЕС України (у січні на 16%, у лютому на 5%) Підприємство було вимушене купувати електроенергію у «НЕК «Укренерго» з метою врегулювання небалансів, що призвело до непередбачених додаткових витрат.

Також, зниження попиту та зростання пропозиції на ринку електричної енергії призводило до неможливості продажу значного обсягу електричної енергії виробників, та, як результат, Підприємство змушене реалізовувати електричну енергію як врегулювання небалансів.

Окрім того, в умовах діючого воєнного стану існує ризик, що Підприємство може стикнутися з ризиками маніпуляцій та шахрайства, що можуть полягати в невиконанні чи не повному виконанні контрагентами умов діючих договорів та чи договорів, що будуть укладатися в поточному році через можливе застосування форс мажорних обставин, яких насправді не було, або щодо яких була можливість уникнення невиконання.

### ***Ризик кіберзагрози.***

Існує ризик втручання в роботу інформаційних систем Підприємства третіх осіб, особливо з урахуванням військового вторгнення РФ та активізації кіберзлочинців, що пов'язані з РФ. Підприємство максимально вживає необхідних заходів щодо, як уникнення кіберзагроз так і мінімізації їх наслідків.

### ***Фінансові ризики.***

Ринковий ризик. Протягом звітної періоду відбувалось суттєве коливання цін на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку та мала вплив ситуація на ринку електроенергії, коли внаслідок перевищення пропозиції над попитом Підприємство було змушене продавати електричну енергію на балансуєчому ринку, на якому ціна значно менше ніж на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку. Так, через скасування з березня 2021 року НКРЕКП нижнього цінового обмеження на балансуєчому ринку, в деяких годинах ціна складала 0,01 грн/МВт·год. Зазначене призводить до зниження виручки від продажу електричної енергії.





Кредитний ризик – це ризик того, що контрагент не виконує своїх зобов'язань за фінансовими інструментами або за контрактом, що може призвести до фінансових збитків і виникає даний ризик переважно у зв'язку з дебіторською заборгованістю Підприємства.

Ризик ліквідності. Підприємство провадить свою діяльність відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів енергетичної галузі. Протягом звітного періоду фінансово - економічна діяльність Підприємства була збалансована.

Ризик ліквідності може виникнути внаслідок прийняття нормативно-правових актів, що регуляторно обмежують або встановлюють граничні межі цін на ринку «на добу наперед», що, як результат, може призвести до зниження цін на РДН та обсягів продажу електричної енергії Підприємством, а також у зв'язку з невиконанням «НЕК «Укренерго» своїх зобов'язань перед Підприємством з оплати послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Також, ризик ліквідності може виникнути внаслідок обмеження обсягу постачання електроенергії виробниками електричної енергії. У зв'язку з чим, для ДП «Гарантований покупець» існуватиме ризик недоотримання в повному обсязі коштів, які необхідні для своєчасного виконання своїх платіжних зобов'язань у встановлені строки, що впливатиме на стає функціонування Підприємства.

Валютний ризик може мати опосередкований вплив. Підприємство провадить свою операційну діяльність на території України, і його залежність від валютного ризику визначається, головним чином, необхідністю сплачувати виробникам з відновлювальних джерел «за зеленим тарифом», що розраховується відповідно до офіційного курсу Євро. У разі зміни офіційного курсу Євро, «зелені тарифи» підлягатимуть перегляду, що може спричинити тимчасовий дефіцит ліквідності, у разі недостатніх надходжень від «НЕК «УКРЕНЕРГО».

Для мінімізації валютних ризиків та забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни у зв'язку із введенням воєнного стану, Національний банк України ввів деякі тимчасові обмеження щодо валютних операцій та зафіксував офіційний курс долара США та Євро.

### **Вплив пандемії COVID-19**

Спалах захворювання COVID-19 вперше було зареєстровано незадовго до закінчення 2019 року. 11 березня 2020 р. ВООЗ оголосила спалах COVID-19 пандемією.

Протягом 2021 року вплив поширення COVID-19 на діяльність Підприємства все ще зберігався, але вже не мав суттєвих наслідків для результатів операційної діяльності, в основному через налагодження процесів та адаптації до нових умов ведення господарської діяльності.

Підприємство продовжувало вживати необхідні заходи для зниження ризику поширення COVID-19, персонал забезпечується засобами



індивідуального захисту, а робочі приміщення підлягають обробці відповідно до всіх рекомендацій МОЗ України. Крім того Підприємство періодично застосовує повний або частковий режим дистанційної роботи з повним збереження операційної ефективності для припинення ланцюгів передачі.

Подальший вплив пандемії COVID-19 на діяльність Підприємства буде залежати від загальної епідеміологічної ситуації в країні, однак керівництво Підприємства оцінює подальший ризик впливу на діяльність як не суттєвий.

### **Вплив збройної агресії Російської Федерації**

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабний наступ в Україну. Російські регулярні війська атакували кордони в областях, які межують з РФ, Білоруссю та в околицях терористичних угруповань. У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-ІХ на всій території України введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року. В Україні воєнний стан визначається як особливий правовий режим, що вводиться у разі загрози національній безпеці.

Торгово-промислова палата України на підставі ст. ст. 14, 14<sup>1</sup> Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02.12.97 № 671/97-ВР, Статуту ТПП України, засвідчила форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили): військову агресію Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану.

Остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки впливу на економіку країни та діяльність Підприємства передбачити вкрай складно. З великою ймовірністю це вплине на економічне уповільнення з потенційними наслідками, які ще не піддаються кількісній оцінці, а також і на прибутковість Підприємства, в основному через вплив на операційний дохід та витрати.

Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від закінчення воєнних дій, успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Керівництво підприємства вживає всіх належних заходів для мінімізації впливу військової агресії РФ щодо України на фінансово-господарську діяльність та персонал. Станом на дату звіту Підприємство не має випадків пошкодження, знищення або втрати контролю над активами чи обладнанням та оцінює такий ризик як низький. Зниження споживання електричної енергії і як наслідок зменшення обсягу для забезпечення загальносуспільних інтересів не



має значного негативного впливу на ДП «Гарантований покупець». Крім того, Підприємство не має суттєвих труднощів із трудовим капіталом, включаючи управлінський персонал, та безперервність операційних процесів, проте не може передбачити хід міграційних та мобілізаційних процесів у майбутньому.

### **Дослідження та інновації**

Досліджень, інноваційної діяльності та розробок Підприємством протягом звітного періоду не проводилось.

### **Фінансові інвестиції**

Протягом 2021 року ДП «Гарантований покупець» не здійснював фінансові інвестиції у цінні папери підприємств та фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства.

### **Перспективи розвитку**

#### *Вдосконалення прогнозування та надання послуг з прогнозування*

Підприємство планує продовжити роботу в напрямку вдосконалення прогнозування виробництва зеленої електроенергії, а також опрацьовує перспективу надання послуг з прогнозування на комерційній основі для виробників з альтернативних джерел, що не мають можливості прогнозування.

#### *Експорт зеленої електроенергії*

Після синхронізації європейської та української енергосистем, 7 червня ENTSO-E прийняло рішення, яке дає можливість Україні поступово відновлювати експорт електроенергії до країн ЄС. Це відкриває для ДП «Гарантований покупець» перспективу використання власної конкурентної переваги щодо експорту безвуглецевої електроенергії, яка в поточних умовах може стати суттєвою альтернативою російському газу в ЄС та щодо якої є виражений попит ряду країн ЄС.

#### *Запровадження системи видачі гарантій походження електричної енергії, яка вироблена з альтернативних джерел*

Зазначена система передбачена, як обов'язкова на виконання зобов'язань держави Україна перед Європейським співтовариством та визначених Директивою Європейського парламенту та Ради 2009/28/ЄС. Успішне запровадження такої системи дозволить ДП «Гарантований покупець» повністю використовувати ринкову конкурентну перевагу, як компанії трейдера виключно безвуглецевою електроенергією, що у комбінації з зацікавленістю ряду країн ЄС щодо імпорту зеленої електроенергії з України відкриє для Підприємства широкі можливості на європейському ринку.

Після закінчення війни, перед Україною та Європою розкриються нові можливості щодо спільного розвитку ринків електроенергії та підтримки «зеленого переходу». Зокрема, прихід на український ринок європейських виробників та постачальників електроенергії сприятиме підвищенню конкуренції та розвитку ринкових механізмів, збільшить інвестиційну привабливість української енергетичної галузі. Українські виробники



електроенергії отримують фізичну можливість для експорту своєї електроенергії в Європу та зможуть полегшити повний перехід європейських країн на відновлювальні джерела енергії.

### **Клієнтоорієнтованість**

Від початку втручання РФ у 2022 році ключовими напрямками у роботі з клієнтами Підприємство визначило:

максимальне сприяння щодо допомоги в оплаті за куповану електричну енергію, включаючи перегляд графіку оплати та зменшення терміну передоплати;

зменшення обсягу взаємних заборгованостей шляхом ініціації прийняття Постанови НКРЕКП від 03.03.2022 №340 відповідно до якої, Підприємство має право зменшити рівень розрахунків із виробником за «зеленим» тарифом пропорційно до неоплаченої частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії.

пропозиція різних варіантів графіків постачання електричної енергії з фіксованою за результатами аукціону ціною з метою задоволення потреб контрагентів, зокрема ПУП.

пошук нових ринків реалізації електричної енергії виробленої з відновлювальних джерел для максимізації доходу та забезпечення оплати виробникам за «зеленим» тарифом.

В.о. директора

Андрій ПИЛИПЕНКО